OMNIBUS – *aktualnosti i praktična primjena ESG zakonskih propisa*

SADRŽAJ

01 O PROJEKTU ...

02 ODRŽIVOST & ESG ČIMBENICI

NFRD
Direktiva o nefinancijskom izvještavanju

03 STRATEŠKI OKVIR EU

CSRD
EU direktiva o korporativnom izvještavanju o održivosti

ESRS
EU standardi za izvještavanje o održivosti

04 SFDR
Uredba o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga

CSDDD
Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

05 ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI

SADRŽAJ

OMNIBUS 06

07 POMOĆ (SMJERNICE) NA ESG PUTU

VS / ex VSME 08
Dobrovoljni standard za izvještavanje o održivosti

09 PRAKTIČNE SMJERNICE

UMJESTO ZAKLJUČKA... 10

O PROJEKTU …

→ vremensko razdoblje provedbe – 1.9.2026. - 30.11.2026.
→ održavanje 3 predavanja/radionica (29. 9. / 29. 10. / 24. 11.)

01



→ izrada edukacijskih materijala iz područja ESG održivosti poslovanja

→ **NAMJENA:**

- zaposlenicima u financijsko - računovodstvenim odjelima poduzeća u OBŽ,
- studentima i
- zainteresiranom građanstvu OBŽ

→ sufinanciranje Grada Osijeka, u suradnji s Ekonomskim fakultetom u Osijeku

O PROJEKTU ...

MOTIVACIJA

→ prirodni nastavak aktivnosti koje su održane u ranijim projektima sufinanciranim od strane Grada Osijeka

→ dobra prethodna iskustva

→ interes za ESG tematiku zbog sve veće osviještenosti o novoj regulativi

+

→ u fokusu šire javnosti, a ne samo poslovne zajednice - pojam *održivosti*

01

O PROJEKTU ...

SVRHA PROJEKTA



→ podizanje stručne razine i znanja o financijama članova Udruge i šire zainteresirane javnosti

→ unaprjeđenje financijske pismenosti šire javnosti

→ obrazovanje kroz građanski aktivizam u skladu s obrazovnom politikom RH

→ *Nacionalni strateški okvir financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2021. do 2026. godine* (NN 68/2021)

01

ODRŽIVOST

ODRŽIVOST & POSLOVANJE

→ orijentacijski alat za sve razine društva: *pojedinca → poduzeće → javni sektor*

→ primjena u svim strateškim odlukama i EU i RH

→ održivost ≠ izbor, već obveza za poduzeća - *promjene i za hrvatsko gospodarstvo*

→ potpuno usklađenje sa zakonodavnom praksom i principima EU (*regulatornim okvirom i očekivanjima Ministarstva financija*)

02

ODRŽIVOST

ODRŽIVOST & POSLOVANJE

→ **ODRŽIVO POSLOVANJE / FINANCIRANJE** - *proces razmatranja i uzimanja u obzir ESG čimbenika prilikom donošenja odluka o ulaganju, davanja investicijskih savjeta i poslovanja uopće*

→ **okolišnih** (*engl. environmental* – **E**)
→ **društvenih** (*engl. social* – **S**)
→ **upravljačkih** (*engl. governance* – **G**)

→ potreba unaprjeđenja i/ili izmjene postojećih poslovnih modela

02

ODRŽIVOST U RH (1/2)

02

→ ***NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA*** - izvore financiranja (RH i EU) usmjeriti na poticanje održivog gospodarstva, oporavak od krize, zelene i digitalne tranzicije te uravnoteženog regionalnog razvoja

→ ***NACIONALNI ZAKONODAVNI OKVIR O NEFINANCIJSKOM IZVJEŠTAVANJU*** (NFRD) kroz *Kodeks korporativnog upravljanja* - obveza objave politika procjene učinka društva na okoliš i zajednicu, očuvanje ljudskih prava i prava radnika i sprječavanje i sankcioniranje mita i korupcije, obveza objave podataka vezanih uz dobro upravljanje („G“), strategiju učinka na okoliš i zajednicu („E“), poticanje etičnog ponašanja te stimulativno radno okruženje (“S“)

ODRŽIVOST U RH (2/2)

→ *Zakon o računovodstvu* - 1.1.2017. - započela obveza nefinancijskog izvješćivanja za velike poduzetnike, koji su ujedno i subjekti od javnog interesa

→ prema standardima izvješćivanja o održivosti EK, svi veliki te mali i srednji poduzetnici čiji su papiri uvršteni na burzu trebali su biti obveznici nefinancijskog izvještavanja postupno u razdoblju do 2026. godine

→ ***niska razina osviještenosti o promjeni regulative i modela poslovanja!***

02

OKOLIŠNI - *E*

(engl. environmental)

02

→ zelena tranzicija i nisko-ugljični otisak (okoliš)

→ uporaba obnovljivih izvora energije, emisija stakleničkih plinova, uporaba vode, onečišćenje zraka

→ EU taksonomija - europski ciljevi zaštite okoliša

→ 33 % od 1,8 bilijuna eura iz plana za oporavak NextGenerationEU i EU sedmogodišnjeg proračuna

→ kriteriji za provjeru (često) precizni i mjerljivi!

ESG ČIMBENICI

DRUŠTVENI - *S*

(engl. social)

02

→ upravljanje društvenim utjecajima - izazovi i prilike za kompanije

→ održivo i društveno odgovorno poslovanje

→ način na koji tvrtka upravlja odnosima sa zaposlenicima, dobavljačima, kupcima i društvenim zajednicama s kojima posluje

→ zdravlje i sigurnost

ESG ČIMBENICI

UPRAVLJAČKI - G

(engl. governance)

02

→ učinkovito korporativno upravljanje - preduvjet povjerenja i odgovornog poslovanja

→ dobre upravljačke strukture, isplaćivanje naknada, sustav unutarnjih kontrola, prava dioničara

→ upravljanje rizicima, porezna strategija, transparentnost

ESG ČIMBENICI

NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE (NFRD)

Direktiva
o nefinancijskom izvještavanju
→ engl. **Non-financial Reporting Directive**

→ od 2018. godine (za 2017.) obveza svih velikih kompanija koje su subjekti od javnog interesa te svih kompanija čiji broj zaposlenika prelazi 500

→ planirano postupno širenje obveze na veći broj poduzeća

→ ključan preduvjet za financiranje projekata

→ EU - regulatorni okvir za ESG izvještavanje

03

STRATEŠKI OKVIR EU

03

→ **Akcijski plan o financiranju održivog rasta** - *preusmjeravanje tokova kapitala prema održivim ulaganjima*

→ **Europski zeleni plan** - do 2050. prvi klimatski neutralan kontinent, do 2030. smanjiti emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 % u odnosu na 1990.

→ **Uredba o taksonomiji** - jedinstveni klasifikacijski sustav okolišno održivih djelatnosti (puna primjena 1.1.2023.)

→ **SFDR** - održivost u vezi s financijskim proizvodima (puna primjena 1.1.2023.)

→ **CSRD** - javna objava standardiziranih i provjerenih izvještaja o održivosti (početak primjene 1.1.2024.)

CSRD

→ engl. **Corporate Sustainability Reporting Directive**

→ ***EU direktiva o korporativnom izvještavanju o održivosti***

→ 10 tematskih standarda od čega se:

- *5 odnosi na okoliš (E)*
- *4 na društvo (S) i*
- *1 na upravljanje (G)*

→ NFRD ne osigurava dovoljnu količinu relevantnih, pouzdanih i usporedivih informacija…

→ usklađivanje zakona u skladu s CSRD-om - srpanj 2024. (*Zakon o računovodstvu, Zakon o reviziji i Zakon o tržištu kapitala*)

03

CSRD – *primjena 1/2*

→ engl. **Corporate Sustainability Reporting Directive**

→ usklađivanje zakona u skladu s CSRD-om - srpanj 2024. (*Zakon o računovodstvu, Zakon o reviziji i Zakon o tržištu kapitala*)

→ tvrtkama koje do sada nisu bile NFRD obvezne - *dodatno opterećenje*

→ stroža, konkretnija, iscrpnija varijanta izvještaja (nema 'muljanja' i greenwashinga)

→ sve bi tvrtke trebale raditi na osiguravanju analitike iz koje bi se poslije mogli povlačiti izvještaji…

03

CSRD – *primjena* 2/2

→ engl. **Corporate Sustainability Reporting Directive**

IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI

→ više nije izdvojen, nego sastavni dio izvještaja poslovodstva

→ predaja istodobno s predajom financijskih izvještaja

→ predaja i u digitalnome formatu XBRL (strojno čitljivom formatu) u središnju europsku bazu podataka (EMAS)

→ za njega odgovaraju osobe za zastupanje

→ sve informacije moraju biti provjerljive i dokazive

→ mora ga revidirati revizor ili ovlaštena treća strana

→ pokazuje usklađenost CAPEX-a (investicijskih ulaganja), OPEX-a (operativnih troškova) i prihoda s EU taksonomijom

- uvođenje zelenog kontrolinga
- klasifikacija računovodstvenih stavki u skladu s EU taksonomijom

03

CSRD OBVEZNICI

→ engl. **Corporate Sustainability Reporting Directive**

→ sva izlistana poduzeća na uređenim tržištima EU, uz iznimku mikro poduzeća te sve financijske institucije

→ sva poduzeća koja zadovoljavaju barem dva od tri kriterija:

- prihod > od 40 milijuna eura
- imovina > od 20 milijuna eura
- > od 250 zaposlenika

→ poduzeća iz trećih zemalja koja na teritoriju EU ostvaruju više od 150 milijuna eura prometa ili imaju podružnicu koja zadovoljava kriterije velikog poduzeća

03

ESRS (1/2)

→ engl. **European Sustainability Reporting Standards**

→ *EU standardi za izvještavanje o održivosti*

→ usvajanje i službena objava u obliku delegiranog akta u srpnju 2023. godine

→ načelo dvostruke materijalnosti

→ dva obvezna standarda za sva društva: klimatske promjene i upravljanje vlastitom radnom snagom

→ **u početku** - samo obveza ograničene provjere (engl. limited assurance) koja će se moći provesti od strane revizora ili neovisnog pružatelja usluge provjere

04

ESRS (2/2)

OKOLIŠNI standardi:

→ Klimatske promjene
→ Onečišćenje
→ Voda i morski resursi
→ Bio raznolikost i ekosustavi
→ Kružna ekonomija

DRUŠTVENI standardi:

→ Vlastita radna snaga
→ Radna snaga u lancu vrijednosti
→ Zajednice pod utjecajem
→ Potrošački i krajnji korisnici

UPRAVLJAČKI standardi:

→ Poslovno ponašanje

04

→ analiza materijalnosti će prethoditi izvještavanju (dio standarda obavezan za sve)

SFDR (1/5)

→ engl. **Sustainable Finance Disclosure Regulation**

→ *Uredba o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga*

→ investicijski fondovi

→ dobrovoljni mirovinski fondovi

→ europske zelene obveznice i indeksi

→ povoljniji krediti i drugi izvori financiranja

→ konkurentnost pri sklapanju ugovora sa trećim stranama

→ nužnost dezinvestiranja iz (za njih) profitabilnih sektora koji su rizični za okoliš i dugoročnu ekonomsku stabilnost

04

EFOS RFD

SFDR (2/5)

→ engl. **Sustainable Finance Disclosure Regulation**

FINANCIJSKE INSTITUCIJE

→ jasno pokazati svoj postojeći udio zelenih kredita (engl. *green asset ratio*), ciljeve za njegovo povećanje i akcijski plan kako to namjeravaju postići

→ traže korisnike kredita koji imaju uvedene ESG strategije i održive investicije

→ razvijena zajednička ESG platforma za klijente (ispunjavanje upitnika uz pomoć HROK-a)

hrok

04

EFOS RFD

SFDR (3/5)

→ engl. **Sustainable Finance Disclosure Regulation**

PODUZEĆA

→ dosadašnji način mjerenja uspješnosti i dobivanja rejtinga u bankama (samo na temelju financijskih pokazatelja) više neće biti (nije) dovoljan

→ ESG rizici postaju sastavni dio procjene njihova boniteta i uzimat će sve veći ponder

→ otežan pristup financiranju, kapitalu i fondovima EU-a

SFDR (4/5)

04

Exhibit 1. Reasons for Considering ESG Factors in Investment Strategies and Products

What are the top two factors influencing asset managers' decisions to consider ESG (environmental, social, and governance) criteria in their investment strategies and products? Please select up to 2.

***N* = 430**

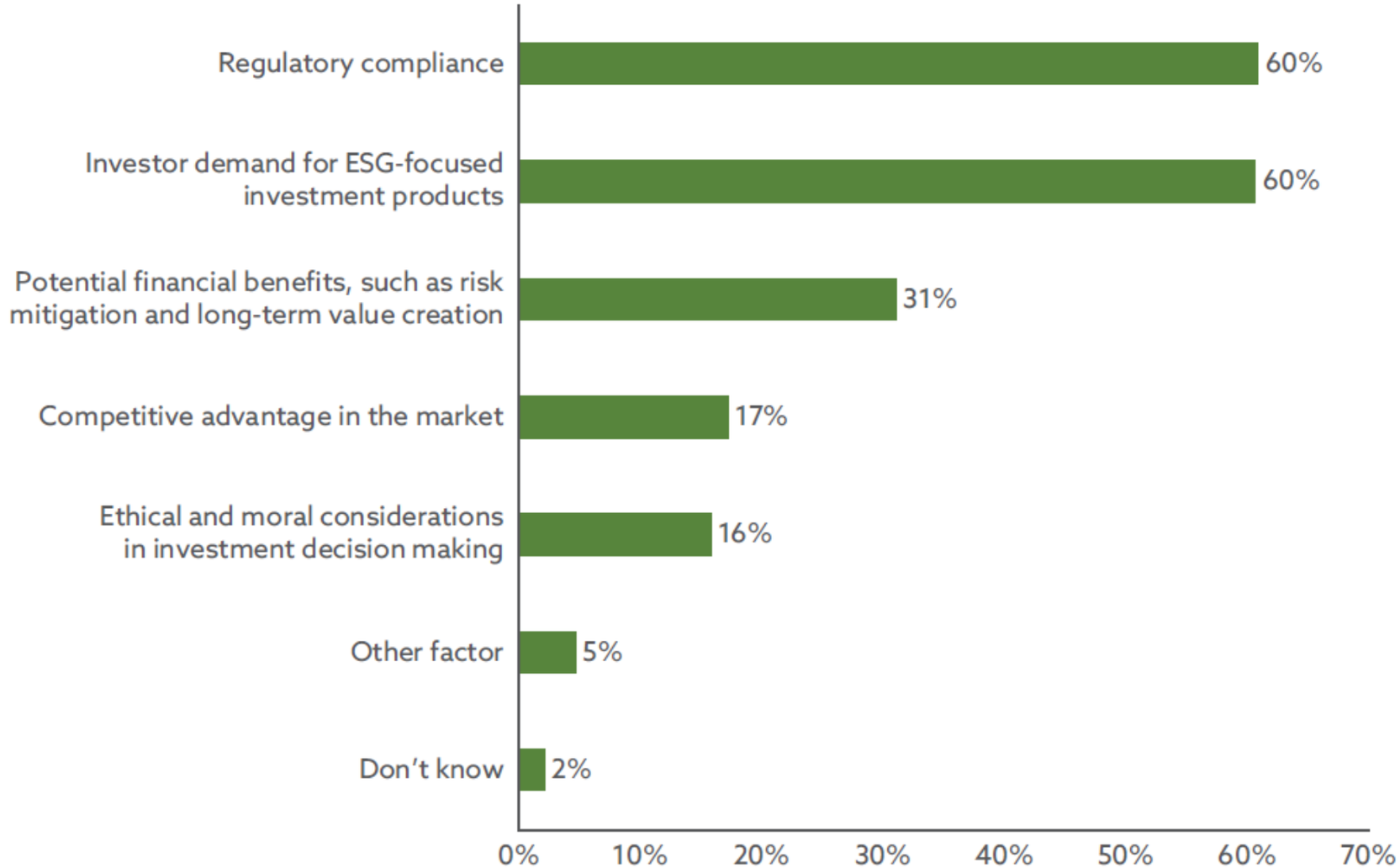

SFDR (5/5)

04

Exhibit 6. Benefits of the SFDR Disclosures

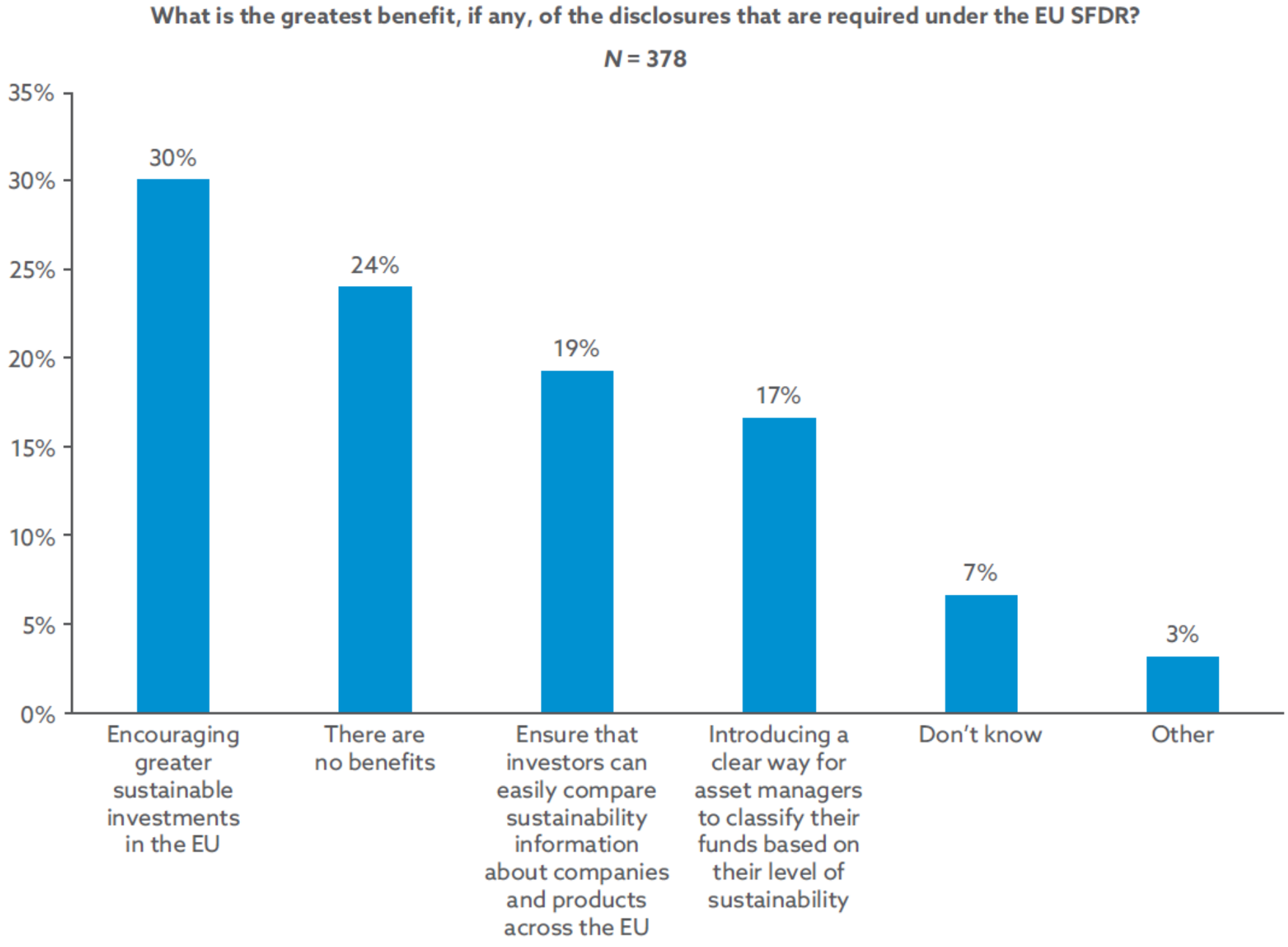

CSDDD

→ engl. **Corporate Sustainability Due Diligence Directive**

04

→ ***Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje***

→ usvojena od strane Europske komisije u srpnju 2024. godine

→ stroga pravila provjere, upute i odgovornost vlasnika i direktora kompanija

→ ugradnja u lokalnu pravnu regulativu do srpnja 2026. godine **(!?)**

→ dokazi kako su prikupljene informacije od ključnih dionika (*stakeholdera*) i prepoznani ključni rizici i prilike, i to unutar cijelog svog lanca vrijednosti (*value chain*)

→ borba protiv greenwashinga

ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI

→ **2024.**

05

→ fokus dominantno na ispunjavanju regulatornih zahtjeva (EY)
→ visoka transparentnost - strukturiran i usklađen okvir izvještavanja (CSRD)
→ sastavljanje prema Zakonu o računovodstvu, ESRS i EU taksonomiji
→ revizorski postupak (ograničeno uvjerenje) – temelj za poboljšanje izvještavanja (HANFA)
→ poticanje dosljednije i mjerljivije komunikacije učinaka poslovanja
→ izvještavanje o održivosti nadilazi zakonske obveze – riječ je o transformaciji upravljanja (?)
→ ključna je suradnja privatnog sektora, regulatora i dionika
→ očekuje se daljnje unaprjeđenje prakse i provjere izvještavanja

HANFA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI

→ 2024.

05

→ obuhvaćeno **40** izdavatelja sa Zagrebačke burze
→ 93 % dostavilo i revizorsku provjeru izvještaja
→ 88 % revizija: ograničeno uvjerenje bez rezervi – nema značajnih pogrešaka
→ 12 % revizija: s rezervom – potrebna dodatna usklađenja (taksonomija, ESRS, emisije)
→ **najzastupljenije teme**: *Klimatske promjene – 100 %, Vlastita radna snaga – 98 %, Potrošači i korisnici – 85 %, Poslovno ponašanje i kultura – 98 %*

→ **prostor za poboljšanja**: *objave emisija stakleničkih plinova (3 nisu objavile); tranzicijski planovi (usvojilo ih 7 izdavatelja); ciljne vrijednosti i dugoročne strategije još nedovoljno definirane*
→ uredba o taksonomiji: samo 2 izdavatelja bez objave pokazatelja; CapEx udio najčešće objavljen pokazatelj; 87 % nije prijavilo djelatnosti usklađene s taksonomijom

→ **zaključak:** dobar početak, ali potreban daljnji napredak u usklađivanju i transparentnosti

EFOS RFD

ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI

→ 2024.

05

STRUKTURA IZVJEŠTAJA

→ 88 % poduzeća slijedi propisanu strukturu izvještaja iz Dodatka F ESRS 1 (prednost: bolja čitljivost, usporedivost i mogućnost sektorskih analiza)
→ 12 % poduzeća napravilo manje prilagodbe (*npr. položaj taksonomskih objava*)
→ 86 % izvještaja koristi oznake referenci (npr. GOV-1, SBM-3) za lakšu orijentaciju
→ samo 12 % označilo svaku podatkovnu točku pojedinačno
→ analiza pokazuje da sektor *Financijskih institucija* ima prosječno najopsežnije izvještaje o održivosti, nakon čega slijedi sektor *Ostalo* te *Industrija i energetika*
→ prosječan broj stranica za 42 analizirana izvještaja iznosi 101
→ *za sada još uvijek nije jasno definiran trend koji bi odredio što se smatra primjerenom duljinom izvještaja o održivosti*

ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI

→ 2025.

HANFA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

05

→ broj izdavatelja obveznika smanjen je na 11, no dodatna 24 izdavatelja izvještaje o održivosti izradila i objavila dobrovoljno

→ svi su dostavili izvještaje o održivosti kao sastavni dio godišnjih izvještaja u ESEF formatu, zajedno s revizorskim izvještajima

→ svi su dobili zaključak bez rezerve s ograničenim uvjerenjem - značajno poboljšanje kvalitete izvještavanja

→ svi su izdavatelji identificirali klimatske promjene kao značajnu temu

→ svi su opisali metodologiju procjene dvostruke materijalnosti

→ samo 25,7 % izdavatelja navelo je da ima usvojen tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena

→ 55 % izdavatelja iskazalo je barem djelomičnu usklađenost s taksonomijom

PRIMJERI IZVJEŠTAJA

05







OMNIBUS

→ ***PAKET PRIJEDLOGA ZA POJEDNOSTAVLJENJE PRAVILA EU-A***

→ Green Deal - - - Clean Industrial Deal

→ 11.2.2025. - prva serija Omnibus paketa

→ amandmani na CSRD, CSDDD, CBAM,... direktive

→ prvi dio – **„Stop-the-Clock”** - odgoda primjene CSRD pravila za tvrtke iz drugog i trećeg vala (trebale izvijestiti 2026. i 2027. godine) i odgoda primjene CSDDD pravila za tvrtke iz prvog vala za jednu godinu (na 2028.)

06

OMNIBUS

→ drugi dio – **„Content"**
→ prilagodba **sadržaja** CSRD-a kako bi se smanjilo opterećenje za poduzeća (EU - 26. veljače 2026. godine)

→ **smanjenje** opsega i broja obveznika izvještavanja za **80** % (samo oni s više od 1.000 zaposlenih + ograničeni zahtjevi prema manjima u lancu vrijednosti)

→ pojednostavljenje ESRS-a
→ odustajanje od sektorski specifičnih standarda

→ **otklanjanje** mogućnosti prelaska revizije izvještaja s ograničenog na razumno uvjerenje

06

NOVE IZMJENE ZAKONA !

→ Omnibus izmjene „Stop-the-Clock" usvojene u Hrvatskoj 15. prosinca 2025. godine
→ Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji

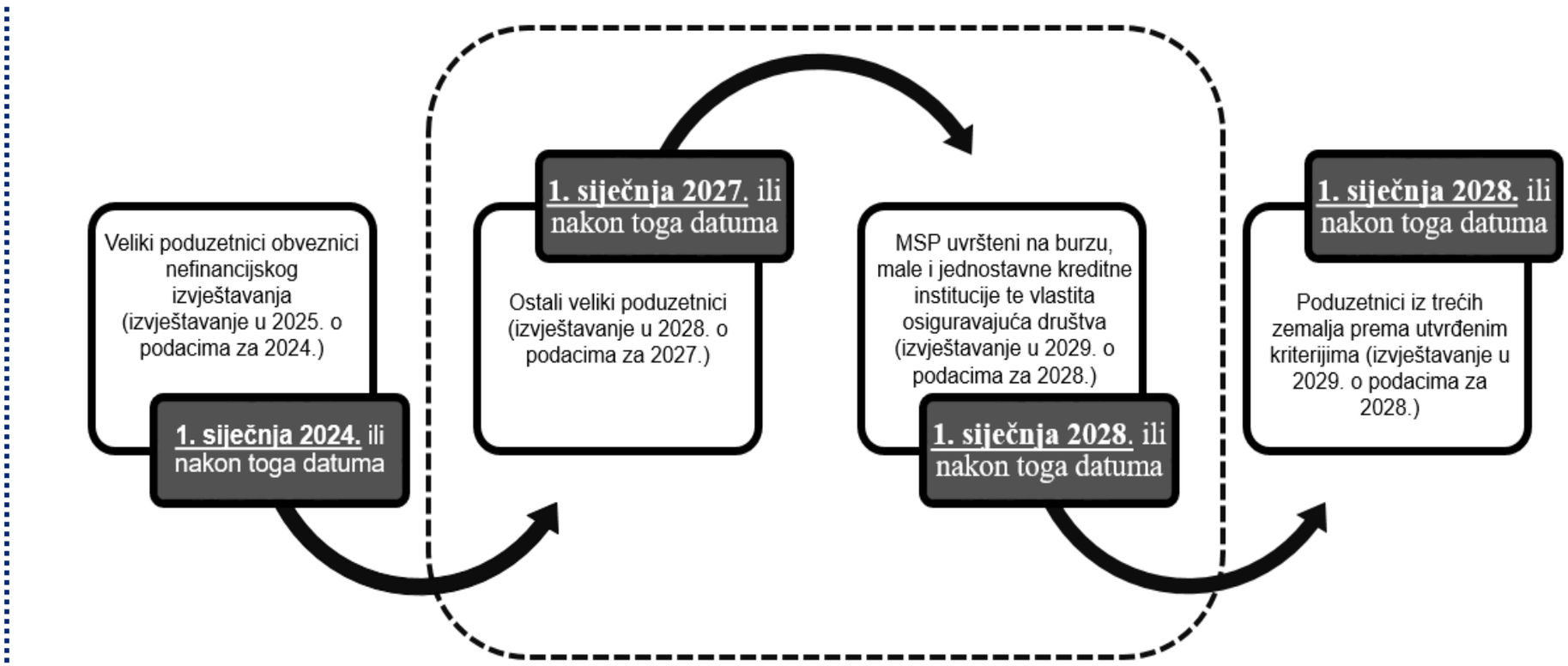

06

Početak izvještavanja o održivosti sukladno Direktivi (EU) 2025/794
Izvor: Prijedlog zakona

NOVE IZMJENE ZAKONA !

→ Omnibus izmjene „Content” upućene po hitnom postupku u saborsku proceduru 26. ožujka 2026. godine, stupile na snagu u lipnju (NN 59/2026)
→ Zakon o računovodstvu i Zakon o tržištu kapitala

→ **CSRD obveznici**

06

Hrvatski Telekom
Atlantic Grupa
Adris Grupa
Medika
Podravka
Ina
Končar
Končar D&ST
Zagrebački holding
Croatia osiguranje
OTP banka
Privredna banka Zagreb
Zagrebačka banka
Erste & Steiermarkische banka

Izvještavanje o održivosti sukladno Direktivi (EU) 2026/470 (tzv. Content direktiva)

POMOĆ NA ESG PUTU

RAZLOZI ZAŠTO POČETI VEĆ DANAS:

1. Poduzeće će biti (brzo) obveznik ESG izvještavanja.
2. Poduzeće će biti (već jest) dio dobavljačkog lanca u kojem će obveznici izvještavanja od svojih dobavljača (malih i srednjih tvrtki) tražiti podatke koje će uvrstiti u vlastite izvještaje o održivosti.
3. Poduzeće će trebati bankovni kredit pa će morati imati izmjerene podatke o održivosti da bi moglo ispuniti tzv. ESG upitnik koji će utjecati na rejting.
4. Poduzeće će imati (ima) ESG osviještene vlasnike i lidere.

07

07

POMOĆ NA ESG PUTU

→ **GHG protokoli** - poduzeća mogu sama izračunati svoju emisiju stakleničkih plinova (E)

→ donošenje dekarbonizacijske strategije za sve sudionike na tržištu (E)

→ odgovornost i za sebe i svoje ponašanje, ali i za druge u lancu, poput dobavljača (S)

→ koncept suradnje i realne samoprocjene (S/G)

→ smjernice Globalne inicijative za izvještavanje (GRI)

→ ISO standardi vezani za održivost - ISO 14001, ISO 50001, …

→ HANFA – smjernice za izvještavanje

07

ESG rating HGK

→ procjena ESG rezultata - savjeti za poboljšanje u održivom poslovanju

→ konferencija ***Podržimo održivo*** – dodjela nagrada održivim tvrtkama koje su postigle najbolje rezultate (6 kategorija)

HGK
HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

07

ESG HROK platforma

→ razvijena zajednička ESG platforma

za klijente

→ ispunjavanje upitnika uz pomoć HROK-a

hrok

Dobrovoljno izvještavanje o održivosti (1/2)

→ omogućuje poduzećima **strukturirano** objavljivanje informacija o okolišnim, društvenim i upravljačkim pitanjima

→ ESG informacije sve su važnije za kupce, banke, investitore i poslovne partnere

→ za mala i srednja poduzeća (MSP-ove) standard nudi **razmjeran** način odgovaranja na zahtjeve dionika bez složenosti punog obveznog izvještavanja

08

Dobrovoljno izvještavanje o održivosti (2/2)

08

Koristi

→ odgovaranje na zahtjeve dionika, uključujući zahtjeve u **lancu vrijednosti**

→ pristup **financiranju**

→ unaprjeđenje ESG upravljanja i **upravljanja** rizicima

→ jačanje **konkurentnosti** i poslovne otpornosti

→ podrška kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom **rastu**

→ **doprinos** politikama EU-a za uključivu i zelenu tranziciju

Dobrovoljni standard za izvještavanje o održivosti (1/4)

→ engl. **EU's Voluntary Sustainability Reporting Standard (VS)**

→ usvojen **3. srpnja 2026.** godine

→ namijenjen poduzećima s do 1.000 zaposlenika, osobito onima koja nisu obuhvaćena obveznim izvještavanjem prema CSRD-u

→ temelji se na VSME-u (engl. *Voluntary Sustainability Reporting Standard for SMEs*) – Dobrovoljnom standardu izvještavanja o održivosti za mala i srednja poduzeća

08

EFOS RFD

Dobrovoljni standard za izvještavanje o održivosti (2/4)

→ engl. **EU's Voluntary Sustainability Reporting Standard (VS)**

08

Ciljevi standarda

→ Pružiti pojednostavljen i razmjeran okvir izvještavanja o održivosti

→ Smanjiti administrativno opterećenje uzrokovano brojnim ESG upitnicima

→ Harmonizirati zahtjeve banaka, investitora i velikih poslovnih partnera

→ Olakšati pristup financiranju

→ Unaprijediti upravljanje održivošću i povezanim rizicima

→ Povećati konkurentnost malih i srednjih poduzeća

Dobrovoljni standard za izvještavanje o održivosti (3/4)

→ engl. **EU's Voluntary Sustainability Reporting Standard (VS)**

08

Načela kvalitete objavljenih informacija

→ **Relevantne** – važne za razumijevanje utjecaja i rizika poduzeća

→ **Pouzdane** – točne, potkrijepljene i provjerljive

→ **Usporedive** – omogućuju usporedbu tijekom vremena i među subjektima

→ **Razumljive** – jasno i pristupačno predstavljene

→ **Provjerljive** – moguće potvrditi izvore i metodologiju

Izvješće može biti javno objavljeno kao zaseban dokument ili dio izvješća poslovodstva.

Dobrovoljni standard za izvještavanje o održivosti (4/4)

→ engl. **EU's Voluntary Sustainability Reporting Standard (VS)**

→ **Struktura standarda - dva modula**

→ poduzeće može odabrati samo Osnovni modul ili Osnovni i Sveobuhvatni modul

→ izbor modula ovisi o zrelosti poduzeća, zahtjevima dionika, potrebama financiranja i dostupnim resursima

Modul	Svrha	Primjeri sadržaja
Osnovni modul (B)	Temeljne objave	Energija, emisije, otpad, radna snaga, korupcija
Sveobuhvatni modul (C)	Proširene objave	Strategija, klimatski rizici, ljudska prava, rodna raznolikost

08

EFOS RFD

Osnovni modul (1/2)

→ **Okolišni pokazatelji**

B3 – **Energija i GHG emisije**
(ukupna potrošnja energije u MWh;
GHG emisije u tCO2eq:
- Opseg (Scope) 1 - izravne emisije iz izvora u vlasništvu ili pod kontrolom poduzeća;
- Opseg (Scope) 2 - indirektne emisije iz kupljene električne energije, topline, hlađenja)

B4 – **Onečišćenje** - emisije onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo

B5 – **Bioraznolikost** - lokacije u ili blizu područja osjetljivih na bioraznolikost

B6 – **Voda -** zahvaćanje vode, potrošnja i voda u područjima pod vodnim stresom

B7 – **Resursi i otpad -** primjena kružnog gospodarstva, masa otpada i recikliranje

08

Osnovni modul (2/2)

→ Objave su proporcionalne - za poduzeća s 10 ili manje zaposlenih neke su objave dobrovoljne

B1 – Osnova za pripremu - identifikacija poduzeća, opseg izvještavanja i osnovni podaci

B2 – Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz prema održivijem gospodarstvu

→ **Društveni i upravljački pokazatelji**

B8 – **Radna snaga** - broj zaposlenih prema vrsti ugovora i spolu

B9 – **Zdravlje i sigurnost** - broj i stopa ozljeda na radu; ako je primjenjivo, smrtni slučajevi i profesionalne bolesti

B10 – **Naknade, kolektivno pregovaranje i osposobljavanje**

B11 – **Korupcija i podmićivanje** - broj pravomoćnih presuda i iznos novčanih kazni

Sveobuhvatni modul (1/2)

08

C1 – Strategija - poslovni model i inicijative povezane s održivošću

C2 – Prakse, politike i buduće inicijative za održivost

C3 – Ciljevi smanjenja GHG emisija i klimatska tranzicija

C4 – Klimatski rizici i mjere prilagodbe

C5 - C7 – Radna snaga, ljudska prava i incidenti kršenja ljudskih prava

C8 – Prihodi od određenih aktivnosti, npr. fosilna goriva ili duhan

C9 – Omjer rodne raznolikosti u upravljačkom tijelu

Sveobuhvatni modul (2/2)

08

Kategorije objava i izuzeća

Nužne objave – obvezne za poduzeća koja primjenjuju standard

Nužne ako je primjenjivo – obvezne samo u određenim okolnostima

Dobrovoljne objave – poduzeće ih može uključiti po vlastitoj odluci

Za razmatranje – dodatne objave relevantne za sektor ili specifično poslovanje

---

Izuzeća su moguća za informacije koje ozbiljno narušavaju tržišni položaj, poslovne tajne ili klasificirane informacije.

Za svako izuzeće potrebno je objaviti činjenicu njegove primjene i ponovno ga procijeniti na svaki datum izvještavanja.

PRAKTIČNE SMJERNICE (1/4)

09

→ Kako pristupiti izvještavanju?

1. **Početna procjena:** analiza postojećih praksi i relevantnih tema održivosti

2. **Odabir modula:** Osnovni modul ili Osnovni i Sveobuhvatni modul

3. **Prikupljanje podataka** i strukturirani intervjui s ključnim dionicima

4. **Priprema izvještaja** i komunikacija rezultata

5. Razvoj **dugoročne strategije** i kontinuirano unaprjeđenje izvještavanja

→ Vanjska revizija se preporučuje, ali nije obvezna…

PRAKTIČNE SMJERNICE (2/4)

09

→ Materijalnost i lanac vrijednosti

→ procjena dvostruke materijalnosti nije obvezna, ali je korisna za utvrđivanje relevantnih informacija

→ **materijalnost utjecaja** - pozitivni ili negativni utjecaj poduzeća na ljude i okoliš

→ **financijska materijalnost** - utjecaj okolišnih i društvenih pitanja na financijski položaj, poslovne rezultate i novčane tokove

→ *value-chain cap* (ograničenje lanca vrijednosti) - veća CSRD-obvezna poduzeća ne smiju od poduzeća s manje od 1.000 zaposlenika tražiti podatke izvan opsega standarda

→ manja poduzeća imaju pravo odbiti zahtjeve koji premašuju taj opseg

PRAKTIČNE SMJERNICE (3/4)

09

→ Izazovi i rješenja

→ Procjena zrelosti u području održivosti radi odabira odgovarajućeg modula

→ Integracija ESG-a u poslovnu strategiju i dugoročno planiranje

→ Razvoj pouzdanog sustava prikupljanja, provjere i čuvanja podataka

→ Korištenje EFRAG-ovih predložaka, smjernica i edukativnih materijala

→ Transparentna komunikacija bez *greenwashinga* (neutemeljenih tvrdnji)

→ Postupna provedba - početi od dostupnih podataka i širiti opseg izvještavanja…

PRAKTIČNE SMJERNICE (4/4)

→ Korisni alati i podrška

→ EFRAG Knowledge Hub – smjernice, upute i podrška za primjenu standarda

→ VSME Digital Template (Excel) – strukturirani unos podataka, provjere valjanosti i automatski izračuni

→ VSME Digital Template to XBRL Converter – pretvorba podataka u strojno čitljiv digitalni format XBRL (eXtensible Business Reporting Language) koji omogućuje digitalnu razmjenu i analizu izvješća

→ EFRAG-ovi prateći vodiči i edukativni videozapisi

→ dopunski materijali za MSP-ove s manje od 250 zaposlenika

09

UMJESTO ZAKLJUČKA …

→ **IZVJEŠTAJI O ODRŽIVOSTI DO SADA…**

- dobrovoljni okviri, nisu bili predmet provjere
- česta sumnjičavost investitora i dionika

→ **NOVA REGULATIVA (+ ESRS standardi)**

- kvalitetni, usporedivi i vjerodostojni podatci o održivosti - temelj sustava održivih financija
- uključene i financijske institucije!

→ ***KRENUTI S PRIPREMAMA NA VRIJEME!***

→ **OPREZ – NAJNOVIJE IZMJENE - OMNIBUS!**

→ **NOVI DOBROVOLJNI STANDARD…**

- razmjeran i strukturiran okvir izvještavanja
- manje administrativno opterećenje
- lakše odgovaranje na zahtjeve banaka, investitora i kupaca
- prvi korak prema snažnijoj integraciji održivosti u poslovnu strategiju!

10

LITERATURA

→ Direktiva o nefinancijskom izvještavanju (NFRD)

→ EY (2025) Analiza prvih izvještaja o održivosti u skladu sa CSRD

→ Forvis Mazars (2026) Novi dobrovoljni standard za izvještavanje o održivosti (VS)

→ Hanfa (2023) Primjena direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD)

→ Hanfa (2024) CSRD Direktiva o korporativnom izvještavanju o održivosti – izmjene zakona i noviteti

→ Hanfa (2025) Analiza izvještaja o održivosti za 2024. godinu

→ Hanfa (2026) Analiza izvještaja o održivosti za 2025. godinu

→ Institut za društveno odgovorno poslovanje (IDOP)

→ Lider media

→ Marszalek, V. (2026) Radionica Dobrovoljni standard (draft): Kako ovladati izvještavanjem

→ Registar godišnjih financijskih izvještaja (RGFI)

→ Smjernice Globalne inicijative za izvještavanje (GRI)

→ Uredba o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (SFDR)

→ Zakon o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 82/23 + NN 85/24)

*Aktivnosti su sufinancirane od strane Grada Osijeka

Ciklus predavanja

OMNIBUS – aktualnosti i praktična primjena ESG zakonskih propisa

Marija Kmoničeк
doc. dr. sc. Dražen Novaković

29. rujna 2026.
29. listopada 2026.
24. studenoga 2026.

Udruga računovođa i financijskih djelatnika Osijek